
Документ за разглеждане в заседание

A9-0379/2023

30.11.2023

ДОКЛАД

относно Европейската водородна банка
(2023/2123(INI))

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

Докладчик: Роберт Хайшел

Съдържание

	Стран ица
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	17
ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА ПО СТАНОВИЩЕ	21
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТИ.....	23
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	30
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	31

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно Европейската водородна банка (2023/2123(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 194 от него,
- като взе предвид споразумението, прието на 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата в Париж на 12 декември 2015 г. (Парижкото споразумение),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 16 март 2023 г. относно Европейската водородна банка (COM(2023)0156),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 1 февруари 2023 г., озаглавено „Промислен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ (COM(2023)0062),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 18 май 2022 г., озаглавено „План REPowerEU“ (COM(2022)0230),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2020 г., озаглавено „Стратегия за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа“ (COM(2020)0301),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2020 г., озаглавено „Тласък за неутралната по отношение на климата икономика: Стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система“ (COM(2020)0299),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Нова промишлена стратегия за Европа“ (COM(2020)0102),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),
- като взе предвид предложението на Комисията от 20 юни 2023 г. за регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027 (COM(2023)0337),
- като взе предвид предложението на Комисията от 20 юни 2023 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241 (COM(2023)0335),

- като взе предвид предложението на Комисията от 16 март 2023 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (законодателен акт за суровините от критично значение) (COM(2023)0160),
- като взе предвид предложението на Комисията от 16 март 2023 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии) (COM(2023)0161),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия¹, който понастоящем е в процес на преразглеждане,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС², която понастоящем е в процес на преразглеждане,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници³ (Директива за енергията от възобновяеми източници),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/1804 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС⁴,
- като взе предвид Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО⁵, която понастоящем е в процес на преразглеждане,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005⁶, който понастоящем е в процес на преразглеждане,
- като взе предвид Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО

---

¹ ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54.

² ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125.

³ ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82.

⁴ ОВ L 234, 22.9.2023 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.

⁶ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

на Съвета⁷,

- като взе предвид Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите⁸, която понастоящем е в процес на преразглеждане,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ⁹,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/2085 на Съвета от 19 ноември 2021 г. за създаване на съвместните предприятия в рамките на програмата „Хоризонт Европа“ и отмяна на Регламенти (ЕО) № 219/2007, (ЕС) № 557/2014, (ЕС) № 558/2014, (ЕС) № 559/2014, (ЕС) № 560/2014, (ЕС) № 561/2014 и (ЕС) № 642/2014¹⁰,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 559/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на съвместно предприятие „Горивни клетки и водород 2“¹¹,
- като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2023/1184 на Комисията от 10 февруари 2023 г. за допълване на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на методология на Съюза за определяне на подробни правила за производството на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход¹²,
- като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2023/1185 на Комисията от 10 февруари 2023 г. за допълване на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на минимален праг за намаление на емисиите на парникови газове от рециклирани въглеродни горива и определяне на методика за оценяване на намалението на емисиите на парникови газове от възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и от рециклирани въглеродни горива¹³,
- като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2019/856 на Комисията от 26 февруари 2019 г. за допълнение на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на функционирането на Фонда за иновации¹⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно Европейска

⁷ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

⁸ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ L 427, 30.11.2021 г., стр. 17.

¹¹ ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 108.

¹² ОВ L 157, 20.6.2023 г., стр. 11.

¹³ ОВ L 157, 20.6.2023 г., стр. 20.

¹⁴ ОВ L 140, 28.5.2019 г., стр. 6.

стратегия за водорода¹⁵,

- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно европейска стратегия за интеграция на енергийните системи¹⁶,
  - като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2020 г. относно всеобхватен европейски подход към съхранението на енергия¹⁷,
  - като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт¹⁸,
  - като взе предвид своята резолюция от 14 март 2019 г. относно изменението на климата – европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика в съответствие с Парижкото споразумение¹⁹,
  - като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2018 г. относно разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива в Европейския съюз: време за действие!²⁰,
  - като взе предвид своята резолюция от 6 февруари 2018 г. относно ускоряването на иновацията в областта на чистата енергия²¹,
  - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 14 юни 2023 г. относно Европейската водородна банка²²,
  - като взе предвид становището на Европейския комитет на регионите от 30 ноември 2023 г. относно Европейската водородна банка,
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становището на комисията по бюджети,
  - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (A9-0379/2023),
- A. като има предвид, че ЕС е страна по Парижкото споразумение и е поел ангажимент за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. в сравнение с равнищата от 1990 г. и за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.;
- Б. като има предвид, че водородът може да се използва като изходна суровина, гориво или енергоносител и има значителния потенциал да декарбонизира

---

¹⁵ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 56.

¹⁶ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 45.

¹⁷ ОВ С 371, 15.9.2021 г., стр. 58.

¹⁸ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 2.

¹⁹ ОВ С 23, 21.1.2021 г., стр. 116.

²⁰ ОВ С 345, 16.10.2020 г., стр. 80.

²¹ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 10.

²² ОВ С 293, 18.8.2023 г., стр. 127.

промишлените сектори, в които намаляването на емисиите е трудно, и тежкотоварния транспорт, за които пряката електрификация не е технически възможна или конкурентоспособна;

- В. като има предвид, че водородът може да се използва и като средство за акумулиране на енергия в краен случай с цел балансиране на енергийната система, допринасяйки по този начин за интеграцията на енергийната система;
- Г. като има предвид, че водородът сам по себе си е непряк парников газ и че нараства осведомеността за въздействието му върху климата, което следва да бъде разгледано по подходящ начин чрез мерки за мониторинг, предотвратяване и смекчаване в тясно сътрудничество с промишлеността;
- Д. като има предвид, че в стратегията на ЕС за водорода е определена цел до 2030 г. да се монтират електролизатори за водород от възобновяеми източници със сумарна мощност от най-малко 40 GW и да се произведат 10 милиона тона водород от възобновяеми източници в ЕС и че в плана REPowerEU се предлага тази цел да бъде допълнена чрез внос на същото количество водород от възобновяеми източници;
- Е. като има предвид, че общите инвестиции, необходими за постигане на тази цел, се оценяват на 335 – 471 милиарда евро и ще са необходими допълнителни инвестиции в размер на 500 милиарда евро, за да се гарантира вноса на предвиденото количество водород от възобновяеми източници;
- Ж. като има предвид, че европейската промишленост за производство на електролизатори си е поставила за цел инсталирането на производствен капацитет от най-малко 25 GW до 2025 г., което представлява около 120 GW инсталирани мощности в Европа;
- З. като има предвид, че през последните 10 години разходите за електролизатори вече са намалели с 60% и според Комисията се очаква през 2030 г. те да намалееят наполовина поради икономии от мащаба;
- И. като има предвид, че горивните елементи и електролизаторите изискват компоненти с висока степен на технологичност и няколко суровини от критично значение, по-специално метали от групата на платината, чиито основни производители се намират извън ЕС, често в държави, в които минното дело е свързано със сериозни нарушения на правата на човека, влошено управление, конфликти и увреждане на околната среда, докато производителите, които се намират в ЕС, са изправени пред неконкурентни условия за работа;
- Й. като има предвид, че все още предстои да бъде изграден пазар за водород от възобновяеми източници, който ще изисква подходяща защита на потребителите и значителни инвестиции, така че да се постигне декарбонизация във всички сектори, в които намаляването на емисиите е трудно;
- К. като има предвид, че търсенето на водород от възобновяеми източници за крайна употреба трябва да бъде стимулирано във всички сектори, включително тези, които биха могли да използват нисковъглероден водород в прехода си към

декарбонизирана икономика;

- Л. като има предвид, че определянето на цените е от решаващо значение за консолидирането на основите на пазара на водород, целенасоченото предоставяне на публична финансова подкрепа, както и за да се даде възможност за ефективен регулаторен надзор и публичен контрол;
- М. като има предвид, че според оценките на Комисията цената на водорода от възобновяеми източници в ЕС е между 2,5 и 5,5 EUR за килограм, което се дължи на цената на електроенергията от възобновяеми източници и електролизаторите, а цената на водорода на основата на изкопаеми горива е около 1,5 EUR за килограм;
- Н. като има предвид, че световните икономически партньори и конкуренти, включително САЩ и Китай, предоставят силна финансова подкрепа за вътрешното си производство на водород от възобновяеми източници, като Законът на САЩ за намаляване на инфлацията, например, насърчава водорода от възобновяеми източници с данъчен кредит до 3 USD за килограм;
- 1. приветства съобщението на Комисията относно Европейската водородна банка (ЕВБ); отбелязва, че наименованието „Европейска водородна банка“ може да бъде подвеждащо, тъй като това не е банка, а инициатива, която има за цел да действа като ефективно и рационализирано единно звено за контакт за координирането на дейностите и финансирането в подкрепа на проекти за водород от възобновяеми източници по цялата верига на доставки;
- 2. насърчава Комисията да предостави повече финансиране и видимост на инициативата, тъй като тя ще представлява важен етап за стартирането на европейския пазар на водород; счита, че ЕВБ следва да носи ясна отговорност за изпълнението на препоръките, включени в настоящата резолюция;
- 3. припомня, че единствената устойчива форма на водород е водородът от възобновяеми източници; отбелязва, че електролизаторите представляват по-малко от 4% от общото производство на водород в ЕС; отбелязва, че нисковъглеродният водород ще играе роля по време на прехода към икономика с нулеви нетни емисии, както и за разрастването на пазара на водород;
- 4. признава, че производството на водород от възобновяеми източници е енергоемко; отбелязва, че постигането на целите за водород от възобновяеми източници ще изисква увеличаване на производството на електролизатори, които съдържат суровини от критично значение; отбелязва, че това би изисквало също така значително разширяване на капацитета за производство на електроенергия от възобновяеми източници и модернизиране на електроенергийната мрежа;
- 5. припомня, че според оценки на Международната агенция по енергетика 32% от мощностите на електролизаторите в световен мащаб ще бъдат разположени в Европа до 2030 г., ако всички планирани проекти бъдат осъществени; подчертава, че е необходимо да се запази и засили водещата роля на Съюза в световен мащаб в областта на водорода, като се разработи иновативен и ефективен пазар, който свързва производителите с потребителите чрез подходяща инфраструктура;

6. приветства предложенията на Комисията за законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии и законодателен акт за суровините от критично значение, както и преразглеждането на Директивата за енергията от възобновяеми източници, които биха допринесли за сигурни, конкурентоспособни и устойчиви вериги на стойността, обслужващи повишеното търсене на произведен в ЕС водород и електролизьори; подчертава, че ЕВБ следва да действа като допълнение към законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии;
7. решително подкрепя рационализираните и по-бързи процедури за издаване на разрешения по цялата верига на стойността, за да се увеличи производството на водород от възобновяеми източници и да се насърчат иновациите; настоява при оценката на заявленията за издаване на разрешения да се запази настоящото високо равнище на опазване на околната среда, като същевременно се рационализират някои свързани с околната среда аспекти на процедурите за издаване на разрешения и административните процеси за проекти за енергия от възобновяеми източници;
8. счита, че за да се гарантира промишленият суверенитет на ЕС в контекста на отворената стратегическа автономност, първият етап на изпълнение на ЕВБ следва целенасочено да отдаде приоритет на увеличаването на вътрешното производство, а следващите етапи биха могли да бъдат разширени, за да се даде възможност за увеличаване на конкурентния внос на водород от възобновяеми източници; припомня, че подкрепата както за вътрешното производство, така и за вноса следва да попада в сферата на компетентност на ЕВБ;
9. приветства ролята на ЕВБ за повишаване на прозрачността на потоците, сделките и цените на нововъзникващия пазар на водород; подчертава, че тази функция е от решаващо значение за повишаване на доверието на пазара, засилване на регулаторния надзор и публичния контрол, както и за предоставяне на информацията относно интегрираното планиране на енергийната инфраструктура;
10. подчертава, че частното финансиране ще бъде от основно значение за изграждането на европейски пазар за водород от възобновяеми източници и че един ефективен пазар, след като бъде разработен, не следва да зависи от публични субсидии;
11. отбелязва, че една стабилна пазарна регулаторна рамка на ЕС за водорода може да спомогне за създаването на правилно функциониращ пазар; счита, че е необходимо предвидимо и по-стабилно развитие на цените, за да се създаде инвестиционна сигурност за необходимите инвестиции в производството на водород и водородната инфраструктура;
12. счита, че делегираните актове относно възобновяемите течни и газообразни горива от небιологичен произход са повишили предвидимостта и сигурността за инвеститорите; приветства предложението на Комисията за пакет за пазара на водород и декарбонизиран газ; настоява за осигуряване на съгласувана и стабилна регулаторна среда за промишлеността;
13. подчертава, че според Международната агенция за възобновяема енергия производството на водород чрез електролиза изисква интензивно използване на

вода – между 18 и 24 kg вода за килограм водород; подчертава, че потреблението на вода е още по-голямо, когато се разглежда горната част на веригата на стойността; призовава Комисията и държавите членки да обърнат специално внимание на ефективното използване на ресурсите и на Рамковата директива за водите²³, по-специално за регионите, изложени на риск от суша; призовава за по-нататъшни изследвания в областта на технологиите за обезсоляване на водата, които свеждат до минимум потреблението на енергия и въздействието върху околната среда, по-специално това от замърсяването със солена вода;

14. подчертава, че водородните долини и свързаните с тях инфраструктури играят важна роля като инструменти за подкрепа на декарбонизацията на промишлените райони, насърчаване на иновациите и принос за местната икономика; отбелязва, че водородните долини осигуряват защитени клъстери за предлагане и търсене на водород в Европа; счита, че ЕВБ носи отговорност за координиране и подкрепа на всички съответни центрове на потребление във водородните долини, както и за разширяване на мащабните водещи проекти в областта на водорода;

Финансова подкрепа за вътрешното производство на водород от възобновяеми източници

15. приветства решението на Комисията да стартира първи пилотен търг, основан на цените, в подкрепа на водорода от възобновяеми източници; отбелязва бюджета от 800 милиона евро в подкрепа на производството на водород от възобновяеми източници за срок от 10 години; призовава Комисията бързо да се ангажира с оценката на този пилотен търг по отношение на неговата ефективност, макроикономически и промишлени последици;
16. признава избора на Комисията да предостави подкрепа под формата на фиксирана премия на първия пилотен търг, тъй като поне в началото разликата между производството и потреблението на водород ще бъде висока; настоява за определяне на фиксирана премия за бъдещи търгове, еквивалентна или по-висока от предложената от САЩ съгласно Закона за намаляване на инфлацията; изисква от Комисията да обмисли допълнителни механизми, като например безвъзмездни средства, договори за разлика и договори за въглеродна разлика; счита, че тези допълнителни механизми биха могли да подкрепят не само производството, но и търсенето на водород от възобновяеми източници;
17. отново подчертава значението на географския и секторния баланс, за да се даде възможност за производството на водород от възобновяеми източници в целия ЕС и за неговото използване от сектори, в които намаляването на емисиите е трудно; настоява, че е необходимо да се избегне по-нататъшното задълбочаване на регионалните различия, които вече съществуват поради различната степен на развитие на пазара на водород; настоятелно призовава Комисията да разработи регионални търгове и за тази цел да определи региони, които да бъдат достатъчно големи, за да се гарантира адекватна конкуренция, като същевременно се гарантира географски баланс; изисква от Комисията да предложи коефициент на разпределение с цел подкрепа на равномерното регионално развитие на

---

²³ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

европейския пазар на водород;

18. призовава Комисията да предостави техническа помощ на държавите членки с ниско равнище на участие, както е предвидено в последното преразглеждане на Директивата за схемата за търговия с емисии²⁴; подчертава, че тази подкрепа следва да насърчава кандидатите от всички държави членки да участват в търговете в рамките на ЕВБ;
19. подчертава, че ЕВБ следва също така да има за цел да привлече и по-малки развиващи се проекти; предлага на Комисията да коригира някои елементи от тръжната структура, по-специално изискването за минималния инсталиран капацитет на електролизаторите и ограничаването на максималния обем на офертата, както и да разгледа възможността за обединяване на заявления, за да се улесни участието на малките и средните предприятия (МСП);
20. изисква от Комисията да направи повторна оценка и да изясни правилата относно съвместимостта между публичната финансова подкрепа и финансирането, предоставено по линия на ЕВБ, като вземе предвид, че не следва да има кумулиране на едни и същи разходи, с цел да се гарантира лоялна конкуренция между всички кандидати;
21. подчертава, че при проектирането на бъдещите търгове следва целенасочено да се отдаде приоритет на продажбата на водород от възобновяеми източници за промишлените сектори, в които намаляването на емисиите е трудно, и тежкотоварния транспорт, по-специално въздухоплаването и корабоплаването; във връзка с това счита, че в критериите за допустимост на търговете следва да бъдат включени някои ограничения;
22. изисква от Комисията не само да вземе предвид цената, но и да включи ясна система от бонус точки за класирането на офертите; отбелязва, че подобна система следва да възнаграждава офертите, които осигуряват най-високо равнище на устойчивост, водят до създаване на значителен брой работни места и насърчават висококачествени стажове, чиракувания и преквалификацията или повишаването на квалификацията на работниците;
23. признава спешната необходимост от увеличаване на производството на електролизатори в ЕС; предлага да се прави разграничение между оперативни и капиталови разходи; счита, че потенциалната подкрепа за капиталовите разходи за нисковъглероден водород следва да бъде насочена само към инвестиции, които могат да допринесат за производството на водород от възобновяеми източници на по-късен етап, по-специално закупуването на електролизатори, и не следва да покрива оперативните разходи за нисковъглероден водород;

Нефинансова подкрепа за водородната екосистема на ЕС

24. приветства идеята на Комисията за стартиране на концепцията за „търгове като

---

²⁴ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

услуга“; счита, че това би могло да намали административните разходи за държавите членки и да насърчи истински европейски път към енергийния преход; изисква от Комисията да направи оценка на тази концепция и да проучи по-нататъшното ѝ развитие за други технологии за енергия от възобновяеми източници; подчертава, че административната тежест в процеса на кандидатстване следва да бъде намалена, доколкото е възможно, така че процедурите за възлагане на обществени поръчки да могат да се управляват и от МСП;

25. предлага ЕВБ да може да предоставя специални консултации на частни участници относно разработването на инсталации за водород от възобновяеми източници и нисковъглероден водород в ЕС; счита, че подобна услуга следва да бъде независима от това дали даден кандидат е получил финансиране от ЕВБ или не; предлага тази консултантска услуга да разчита на експертния опит на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ); предлага дейностите на европейския алианс за чист водород да бъдат включени в ЕВБ, за да се създаде физически форум, където производителите и потребителите на водород да могат да се срещат, за да получават съвети и да обменят най-добри практики;
26. подчертава, че е важно да се ограничи разпокъсаността на субектите на ЕС, чиято дейност е свързана с водород; предлага дейностите на съвместното предприятие „Чист водород“, и по-специално „Обсерватория на водородните горивни елементи“, да бъдат включени в рамките на ЕВБ; настоява, че това включване не следва да намалява публичните инвестиции за научни изследвания, развойна дейност и иновации;
27. счита, че доброволният механизъм за съвместно закупуване на водород може да допринесе за развитието на вътрешния пазар на водород и за гарантирането на вноса в рамките на ЕВБ; подчертава, че съвместното закупуване също така би улеснило инвестициите в капацитет за производство на водород от възобновяеми източници, би гарантирало доставката на водород от възобновяеми източници на достъпни цени и би попречило на европейските потребители да наддават едни срещу други;
28. отбелязва, че AggregateEU може да функционира като пилотен проект за развитието на пазара на водород в рамките на ЕВБ; призовава Комисията да извърши до 31 декември 2026 г. оценка на въздействието във връзка с постоянен механизъм за съвместно закупуване на водород в рамките на енергийната платформа на ЕС; счита, че тази оценка би могла да се основава на задълбочен анализ на подходящите модели за сътрудничество между дружествата и на възможността за създаване на гаранционни схеми, позволяващи ефективното ангажиране на по-малките дружества и МСП;
29. призовава държавите членки да използват екологосъобразни обществени поръчки, за да се даде предимство на стоките, произведени с водород от възобновяеми източници, като например стомана, използвана за изграждането на обществени сгради и инфраструктура;

Внос на водород от възобновяеми източници

30. отбелязва, че въпреки увеличаването на вътрешното производство на водород от възобновяеми източници, нарастващото търсене може да изисква внос от държави извън ЕС; подчертава, че ЕВБ следва да използва полезните взаимодействия относно ускоряването на вноса на водород от възобновяеми източници, като отговори на нарастващото търсене на европейския пазар;
31. подчертава, че е важно да се насърчават инфраструктурните коридори, посочени в съобщението на Комисията относно плана REPowerEU, за да се улесни вносът на до 10 милиона тона водород от възобновяеми източници, като същевременно се подкрепя декарбонизацията в държавите партньори;
32. припомня, че механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите ще се прилага за водорода; изтъква важната роля на ЕС като фактор, определящ световните стандарти, и призовава Комисията да предостави до 31 декември 2025 г. стабилна обща схема за сертифициране в съответствие с преразгледаната Директива за енергията от възобновяеми източници за вноса на водород от възобновяеми източници, равностойна на правилата, които се прилагат за вътрешното производство, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция за надеждните международни партньори;
33. настоява, че инвестициите във водород от възобновяеми източници от трети държави следва да бъдат предмет на международни принципи за надлежна проверка, включително, но не само, Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за многонационалните предприятия и Насоките на ОИСР за надлежна проверка за отговорно бизнес поведение;
34. настоятелно призовава Комисията да изготви насоки с ясни и прозрачни критерии относно допустимостта за подкрепа от ЕС на производители от държави извън ЕС, въз основа на геополитическите рискове и тяхното вероятно намаляване чрез сътрудничество, наличието на ресурси за техния вътрешен енергиен преход и приваждането им в съответствие с ценностите на ЕС и екологичните и социалните стандарти, включително условията на труд и правата на коренното население;
35. подчертава, че някои региони по света имат много по-добри условия за производството на водород от възобновяеми източници поради изобилието от пространство и електроенергия от възобновяеми източници; припомня, че дипломатията на ЕС в областта на енергетиката и водорода следва да насърчава развитието на основани на правила, прозрачни и ненарушени световни пазари на водород и следва да има за цел да даде възможност на държавите партньори, в световен мащаб и особено в съседните на ЕС държави, да постигнат своя енергиен преход и да подобрят своите екологични, социални и демократични стандарти;
36. подчертава значението на диверсифицирането на доставчиците и поддържането на справедливи условия на конкуренция в световен мащаб при предоставянето на подкрепа за производството на водород от възобновяеми източници в държави извън ЕС; предлага да се изисква използването на еврото за внос на водород от възобновяеми източници, който получава подкрепа от ЕС, за да се превърне то в световна референтна валута за обмен на водород в световен мащаб;

Финансова подкрепа за транспортирането на водород от възобновяеми източници

37. подчертава, че за успешното ускоряване на пазара на водород е необходимо да се гарантират достатъчно инвестиции за разработване на подходяща водородна инфраструктура не само за свързване на предлагането и търсенето, но и за съхранение и транспортиране на водород в целия ЕС (например европейската опорна система за водород); настоява, че следва да се избягват участъците с недостатъчен капацитет и липсващите връзки, така че водородът да може да достигне до отраслите, които най-много се нуждаят от него; подчертава, че развитието на водородна система следва да отдава приоритет, когато е възможно, на съвместното разполагане на производството и използването и да дава възможност за възможно най-голямо взаимодействие със съществуващата инфраструктура за транспортиране на природен газ;
38. призовава Комисията и държавите членки да насърчават частните инвестиции и когато е необходимо, да гарантират публично финансиране за нови инсталации за водород и за промяна на предназначението на инсталациите, които понастоящем се използват за природен газ; счита, че както безвъзмездните средства, така и договорите за (въглеродна) разлика с компонент за транспортните разходи, могат да бъдат подходящи инструменти за подкрепа на инвестициите във водородна инфраструктура; подчертава от същата гледна точка, че следва да бъдат разпределени допълнителни ресурси за Механизма за свързване на Европа, за да се увеличи финансирането на съответната инфраструктура, и че следва да бъде мобилизирано алтернативно финансиране от ЕС по линия на политиката на сближаване и Механизма за възстановяване и устойчивост;
39. призовава Комисията да възложи на ЕВБ да координира събирането на всички съответни данни, издадени от Комисията, международни организации или промишлеността, във връзка с производството, съхранението, транспортирането, разпределението и потреблението на водород; отбелязва, че тези данни следва да бъдат публично достъпни, когато е възможно, и биха могли да се използват в процеса на вземане на решения за одобряването на свързана с водорода инфраструктура съгласно преразгледания Регламент за трансевропейските енергийни мрежи²⁵;

Рационализиране на инструментите на ЕС и финансови механизми

40. изразява загриженост, че понастоящем промишлените отрасли са изправени пред различни и разпокъсани инструменти за финансова подкрепа за производството на водород; призовава Комисията да превърне ЕВБ в единно звено за контакт за финансирането на водорода;
41. отбелязва общия бюджет от 3 милиарда евро за ЕВБ, който беше обявен в речта за състоянието на Съюза за 2022 г.; изисква от Комисията да разясни годишния бюджет, наличен за следващите пет години по всеки стълб на ЕВБ, и да изготви

---

²⁵ Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2009, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2019/943 и на директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 45).

пътна карта на планираните търгове; настоява бъдещите търгове да бъдат обявявани най-малко 12 месеца предварително, за да се осигури предвидимост за промишлеността;

42. изразява силна загриженост относно общия бюджет на ЕВБ в сравнение със субсидиите, стимулите и по-привлекателната инвестиционна рамка в други региони на света, по-специално Китай и САЩ; счита, че настоящият пакет от 800 милиона евро за първия пилотен търг е твърде ограничен; призовава Комисията да предложи подходящ бюджет за ЕВБ, като го увеличи значително през следващите години с нови ресурси;
43. приветства междинното преразглеждане на многогодишната финансова рамка (МФР), в което Комисията предложи допълнителни 5 милиарда евро за Фонда за иновации; настоятелно призовава значителна част от това допълнително финансиране да бъде разпределена за ЕВБ, така че Фондът за иновации да може да подкрепя повече проекти; подчертава, че в допълнение към Фонда за иновации следва да се проучи възможността за алтернативно финансиране, така че ЕВБ да бъде независима от колебанията в цената на въглеродните емисии;
44. призовава Комисията да обмисли възможността за инфлационна индексация за фиксираната премия, за да се гарантира стабилност и да се защитят производителите – по-специално малките и средните производители – от потенциални бъдещи увеличения на цените на енергията, суровините и оперативната работа;
45. отбелязва, че до момента Комисията не е предложила финансов инструмент за подкрепа на вноса на водород от възобновяеми източници; насърчава сътрудничеството между ЕВБ и програмите, създадени от държавите членки по отношение на вноса; изисква от Комисията да представи законодателно предложение за финансов инструмент, насочен към вноса от държави извън ЕС в рамките на ЕВБ, когато това е целесъобразно и съвместимо с механизма за корекция на въглеродните емисии на границите;
46. подчертава необходимостта от специализиран персонал, който да продължи дейността на ЕВБ, и изисква подходящо финансиране в това отношение; предлага да се създаде работна група за ЕНВ с персонал от всички съответни служби на Комисията;
47. приветства намерението на Комисията да рационализира използването на финансирането от ЕС за проекти за водород, както и законодателното предложение за платформа за стратегически технологии за Европа (СТЕР), в която водородът от възобновяеми източници се определя като чиста технология от критично значение, която изисква допълнителна подкрепа; призовава за най-високо равнище на взаимодействие между СТЕР и ЕВБ;
48. настоява ЕВБ да се превърне в единно звено за контакт за предоставяне на информация относно наличното финансиране на равнище ЕС и национално равнище за подкрепа на проекти за водород от възобновяеми източници; предлага Компасът за публично финансиране на водорода да се слее с ЕВБ и да включва информация относно всички съответни финансови инструменти, включително, но

не само, Механизма за свързване на Европа, „Хоризонт Европа“ и Фонда за иновации, с редовни актуализации;

49. предлага ЕВБ да създаде онлайн инструмент, който да позволява на промишлеността, и по-специално на МСП, бързо да оценят евентуалната допустимост на проект, свързан с водород от възобновяеми източници или нисковъглероден водород, за финансиране от ЕС, което не следва да засяга окончателното решение, нито да изисква предоставянето на поверителна информация;
50. призовава ЕИБ да подобри достъпа до финансиране за проекти за водород от възобновяеми източници; изисква от ЕИБ да предоставя заеми с нулева ставка или гарантирани заеми, като подпомага осигуряването на дългосрочно финансиране и дава възможност за капиталови и други инвестиции в съответните проекти;
51. подкрепя въвеждането на ценови таван за фиксираната премия, както е предложено от Комисията, за да се избегне свръхкомпенсиране на успешните кандидати, които участват в търговете; настоява подкрепата на ЕС да бъде прекратена, след като пазарната цена на водорода от възобновяеми източници стане конкурентоспособна; настоятелно призовава Комисията непрекъснато да наблюдава производствените разходи и пазарната цена на водорода от възобновяеми източници и да прави преоценка на фиксираната премия, отпускана на печелившите проекти, в края на всяко договорно споразумение между производители и потребители или поне веднъж на всеки пет години;

Прозрачност, отчетност и докладване

52. подчертава необходимостта от годишен доклад на Комисията за оценка на напредъка в развитието на пазара на водород от възобновяеми източници и нисковъглероден водород и за оценка на дейностите на ЕВБ; изисква в този доклад да се направи оценка и на географската разбивка на финансирането, броя на създадените работни места, промените в предлагането и търсенето, разходите за водород от възобновяеми източници в сравнение с други форми на водород и разработването на специална водородна инфраструктура;
53. изисква от Комисията да представи цялостна оценка на ЕВБ преди предложението си за нова МФР;
  -
  - ○
54. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на всички институции на ЕС и на държавите членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Водородът от възобновяеми източници е от съществено значение за декарбонизацията на европейската икономика, по-специално в промишлените сектори, в които намаляването на емисиите е трудно, и тежкотоварния транспорт. Той може да се използва и за съхранение на енергия, допринасяйки за интегрирането на енергийните системи. Европейската комисия си е поставила амбициозна цел до 2030 г. да се произведат 10 милиона тона водород от възобновяеми източници в ЕС. В съобщението относно REPowerEU Комисията определи допълнителна цел за внос на 10 милиона тона до 2030 г.

Все още не съществува пазар на ЕС за водород от възобновяеми източници. Създаването на ефективен и прозрачен пазар ще изисква значителни инвестиции, предимно от частния сектор. Комисията изчислява, че вътрешното производство на водород от възобновяеми източници ще струва между 335 и 471 милиарда евро. Вносът ще изисква допълнителни 500 милиарда евро. Като се има предвид размерът на тези инвестиции, публичното финансиране следва да служи само като катализатор за създаването на пазар на водород. Финансовата подкрепа не следва да продължава след като пазарът бъде развит.

Водородът от възобновяеми източници трябва да преодолее множество предизвикателства. Първо, производството на водород от възобновяеми източници не е в голям мащаб; производството на горивни елементи и електролизьори изисква химикали, компоненти с висока степен на технологичност и няколко суровини от критично значение, чиито основни производители не се намират в ЕС. Второ, пазарите се определят от цените и потребителите не са склонни да плащат повече за водород от възобновяеми източници, който понастоящем има по-висока цена в сравнение с други форми на водород. Трето, все още предстои да бъде внедрена инфраструктура, която позволява транспортирането на водород. На последно място, производството на водород от възобновяеми източници изисква интензивно използване на вода. Поради това е необходимо да се обърне специално внимание, за да се гарантира ефективното използване на ресурсите в съответствие с Рамковата директива за водите, по-специално в регионите, изложени на риск от недостиг на вода.

Съобщението относно Европейската водородна банка (ЕВБ) е положителна стъпка към увеличаване на вътрешното производство на водород от възобновяеми източници и осигуряване на възможност за създаването на пазар. В него също така се предлага рамка за внос на водород от възобновяеми източници в ЕС и рационализиране на съществуващите финансови инструменти на ЕС в подкрепа на производството на водород от възобновяеми източници.

В настоящия проект на доклад се определят областите, в които е необходимо подобрене.

Финансова подкрепа за вътрешното производство на водород от възобновяеми източници

Комисията реши да организира първи пилотен търг с бюджет от 800 милиона евро за срок от 10 години с фиксирана премия за килограм водород от възобновяеми източници. Следва да се извърши незабавна оценка на този пилотен търг, включително възможността за въвеждане на договори за разлика и/или договори за въглеродна разлика.

Търговете следва да гарантират географския баланс и да отчитат устойчивостта и социалните аспекти. В тази връзка Комисията следва да създаде регионални търгове, за да гарантира, че водородът от възобновяеми източници се произвежда и използва в целия ЕС. Тя следва също така да създаде система за възнаграждаване на офертите, които се ангажират със зачитането на най-високото равнище на критериите за устойчивост, осигуряват създаване на значителен брой работни места в ЕС и насърчават развитието на умения.

При първия търг не се посочват секторите, които биха отговаряли на условията за използване на водород от възобновяеми източници. Водородът от възобновяеми източници обаче ще бъде наличен само в ограничено количество. Поради това следва да се отдаде приоритет на секторите с най-голям потенциал за декарбонизация, а именно промишлените сектори, в които намаляването на емисиите е трудно, и тежкотоварния транспорт.

Комисията следва не само да се съсредоточи върху отпусканата чрез търгове фиксирана премия, но и да създава безвъзмездни средства. Дори при регионалните търгове съществува риск търговете да отпускат финансиране само за съществуващите лидери на пазара. Безвъзмездните средства следва да спомогнат за увеличаване на производството на водород от възобновяеми източници от МСП или нововъзникващи участници.

Нефинансова подкрепа за водородната екосистема на ЕС

В съобщението си относно ЕВБ Комисията изразява интерес да проучи възможността за включване на механизъм за обединяване на търсенето и съвместно участие на търг за водород от възобновяеми източници. Комисията също така споменава разпоредбите за прозрачност на енергийната платформа на ЕС. Преди да приложи обединяване на търсенето, съвместно участие на търг за водород от възобновяеми източници или изисквания за прозрачност, Комисията следва да изготви цялостна оценка на последиците от тези съществуващи мерки за природния газ и оценка на въздействието на очакваните последици за потоците водород.

Тъй като енергийната платформа на ЕС беше създадена по силата на извънреден регламент на Съвета въз основа на член 122 от ДФЕС, нейното прилагане е само временно. Срокът на действие на регламента ще изтече в края на 2023 г. Удължаването на срока на действие на енергийната платформа на ЕС чрез друг извънреден регламент би изключило несправедливо Парламента от процеса на вземане на решения. Ако разпоредбите на енергийната платформа на ЕС трябва да се прилагат и по отношение на водорода и на постоянна основа, Комисията следва незабавно да започне работа по законодателно предложение в рамките на обикновената законодателна процедура.

Внос на водород от възобновяеми източници

Като общ принцип вътрешното производство на водород от възобновяеми източници следва да остане приоритет при обсъждането на потенциалната подкрепа за вноса. Ако разходите за производство и транспортиране на водород от възобновяеми източници от трети държави са по-ниски в сравнение с разходите за вътрешно производство, обосновката за предоставяне на допълнителна фиксирана премия или някаква форма на финансова подкрепа, обхващаща производство извън ЕС, в най-добрия случай изглежда съмнителна.

Освен това доверието е предпоставка за създаването на международен пазар на водород от възобновяеми източници. Защитата на потребителите и справедливите условия на конкуренция в световен мащаб следва да бъдат основен приоритет. Водородът от възобновяеми източници от трети държави трябва да бъде в пълно съответствие с делегираните актове относно възобновяемите течни и газообразни горива от небиологичен произход (ВГНП). Ето защо Комисията трябва да гарантира стабилна схема за сертифициране на вноса на водород от възобновяеми източници.

Рационализиране на инструментите на ЕС и финансови последици

Намерението на Комисията да рационализира финансовите инструменти на ЕС с цел осигуряване на съгласуваност е много положително развитие. Комисията обаче следва също така да се съсредоточи върху осигуряването на яснота за финансовия пакет на ЕВБ. В речта за състоянието на Съюза за 2022 г. беше обявен бюджет от 3 милиарда евро. Оттогава единственото съществено развитие е планирането на първия пилотен търг на стойност 800 милиона евро за срок от 10 години. Необходима е повече информация за оставащите 2,2 милиарда евро. Комисията следва да разясни годишния бюджет, наличен по всеки стълб на ЕВБ. Тя следва също така да представи пътна карта, в която подробно се описват размерът и общите характеристики на търговете, предвидени през следващите години.

В ситуация, в която световните икономически партньори и конкуренти предоставят публични инвестиции в чисти технологии, бюджетът от 3 милиарда евро трябва да бъде увеличен. За сравнение, Законът на САЩ за намаляване на инфлацията създава общ данъчен кредит в размер до 3 USD за килограм. Като се има предвид нарастващата конкуренция и ограниченият размер на настоящия финансов пакет в сравнение с размера на необходимите инвестиции, разширяването на подкрепата на ЕС за водорода следва да бъде приоритет в средносрочния преглед на настоящата многогодишна финансова рамка и обсъжданията относно фонд за суверенитет на ЕС.

Отчетност и докладване

ЕВБ работи с финансиране от Фонда за иновации, което произтича от разпределението на квоти по схемата на ЕС за търговия с емисии. Тъй като Комисията носи отговорност за изпълнението на бюджета на ЕС, тя следва да представи годишен доклад относно дейностите на ЕВБ и постигнатия напредък в създаването на пазар, който в крайна сметка няма да разчита на публични субсидии.

В допълнение към годишния доклад Комисията следва да изготви всеобхватна оценка навреме за обсъжданията на следващата многогодишна финансова рамка и в рамките на

дебата относно възможните нови източници на финансиране за водород от възобновяеми източници.

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА,
ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА ПО СТАНОВИЩЕ**

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът декларира, че в хода на изготвяне на доклада до приемането му в комисия е получена информация от следните субекти или лица:

Субект и/или лице
Amprion
BASF
Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft
CEFIC
CEP - Centre for European Policy
Clean Air Task Force
Commissariat à l'Énergie Atomique
Duslo Šaľa
E.ON
ECOS
EnBW Energie Baden-Württemberg
EPICO
ERCST
Eurofer
Eurogas
European Commission
European Committee of the Regions
European Economic and Social Committee
Eustream
EWE
Fertilizers Europe
Gas Grid Europe
Gasunie
GD4S
German Economic Institute
H2Global-Stiftung
Hydrogen Europe
IG Bergbau, Chemie, Energie
Norsk Hydro
P2X Solutions
Redes Energéticas Nacionais (REN)
Renewable Hydrogen Coalition
Rolls Royce
RWE
Sandbag
Slovak National Hydrogen Association

Slovnaft (MOL Group)
SolarPower Europe
SPP – Slovensky plynarensky priemysel
SWM
TenneT
Thyssenkrupp
U.S. Steel Košice
Uniper
Verband Kommunaler Unternehmen
Verbraucherzentrale Bundesverband
Wacker Chemie
Wirtschaftsvereinigung Metalle
Wirtschaftsvereinigung Stahl
Yara International
ZVEI

Списъкът по-горе е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика.

7.11.2023

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТИ

на вниманието на комисията по промишленост, изследвания и енергетика

относно Европейската водородна банка
(2023/2123(INI))

Докладчик по становище: Адам Ярубас

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по бюджети приканва водещата комисия по промишленост, изследвания и енергетика да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че бюджетът на ЕС трябва да увеличи подкрепата си за целта на ЕС за постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и да продължи да бъде основен инструмент за постигането на тази цел; като има предвид, че са необходими по-големи инвестиции в енергетиката, тъй като нуждите бяха увеличени поради енергийната криза и нарастващата енергийна бедност;
- Б. като има предвид, че водородът от възобновяеми източници би могъл да допринесе за постигането на целта за неутралност по отношение на климата, например като играе важна роля в декарбонизацията на секторите, в които намаляването на емисиите е трудно, включително въздухоплаването, където няма повече енергийно или икономически ефективни алтернативи; като има предвид, че стратегията на ЕС за водорода и REPowerEU включват цел за производство на 10 милиона тона водород от възобновяеми източници в ЕС до 2030 г. и внос на същото количество; като има предвид, че е необходимо да бъдат предприети ефективни действия в областта на пазара на водород, насочени както към предлагането, така и към търсенето;
- В. като има предвид, че държавите членки могат да използват националните си приходи от схемата за търговия с емисии и други източници за стартиране на национални, конкурентни търгове за производство на водород от възобновяеми източници; като има предвид, че са необходими други финансови инструменти, наред с търговете, които допринасят за подкрепа на европейския пазар на водород, по-специално за да се насърчат малки по мащаб революционни проекти, основани на използването на зелен водород и водород от възобновяеми източници;
- Г. като има предвид, че текущите проекти за водород, например важните проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ), са от ключово значение за създаването на нови

пазари на водород;

1. приветства инициативата за Европейска водородна банка (ЕВБ); изразява съжаление относно използването на думата „банка“, тъй като проектът няма да включва инвестиционни и кредитни дейности, а всъщност ще цели да координира дейностите и финансирането в подкрепа на проекти за водород от възобновяеми източници; призовава Комисията да преименува тази инициатива съответно и да улесни организаторите на проекти и широката общественост в определянето на целите, които включват ранното създаване на пазара и определянето на цените; подчертава необходимостта от специализиран персонал за продължаване на дейността на ЕВБ и призовава за подходящо финансиране в това отношение в рамките на съществуващата институционална рамка;
2. подчертава, че според оценките на Комисията общите нужди от инвестиции за производство, транспорт и потребление на 10 милиона тона водород от възобновяеми източници ще бъдат от порядъка на 335—471 милиарда евро, като 200—300 милиарда евро ще са необходими за допълнително производство на електроенергия от възобновяеми източници, и според изчисленията ще са необходими допълнителни инвестиции в размер на 500 милиарда евро в международни вериги за създаване на стойност, за да се даде възможност за внос на 10 милиона тона водород от възобновяеми източници и водородни деривати; отбелязва, че бюджет в размер на 3 милиарда евро за ЕВБ беше обявен в речта за състоянието на Европейския съюз през 2022 г. и във встъпителните бележки на председателя на Комисията по време на диалога за чист преход относно водорода, в който се подчертава ролята на NextGenerationEU и RepowerEU за инвестирането във „водородни долини“, водородни влакове и фабрики за чиста стомана; изразява своята загриженост относно общия бюджет на ЕВБ в сравнение със субсидиите, предоставяни от икономическите партньори и конкуренти, по-специално Китай, Индия и Съединените американски щати; очаква Комисията да гарантира, че на разположение ще бъде предоставено допълнително финансиране, да разработи годишния бюджет, който е на разположение по всеки стълб на ЕВБ, и да изготви пътна карта, в която подробно се описват размерът и общите характеристики на търговете, предвидени през следващите години; подчертава дългогодишната си позиция, че новите приоритети трябва да се финансират със свежи средства и следователно финансирането за ЕВБ не следва да води до намаляване на финансирането за други приоритетни програми на Съюза;
3. подчертава, че стълбове 1 и 4 на ЕВБ отчасти ще разчитат на координацията на същите програми на ЕС като платформата „Стратегически технологии за Европа“, за да се подкрепи развитието на производството на водород от възобновяеми източници; приканва Комисията да изясни взаимодействието между двете инициативи, по-специално по отношение на целите, изпълнението, финансирането, координацията и комуникацията; подчертава, че подходът на претоварване на съществуващите програми без подходящи допълнителни нови средства рискува да подкопае изпълнението на първоначалните им цели;
4. приветства амбицията на стълб 1 на ЕВБ да стимулира развитието на вътрешен пазар на водорода от възобновяеми източници; отбелязва, че Комисията оценява необходимата пазарна премия на стойност до 5 EUR на килограм произведен

водород; подчертава, че са необходими бързи и ефективни действия за създаване на функциониращи, конкурентоспособни пазари за понижаване на това високо равнище на премиите; подчертава значението на географския баланс, който позволява производството и използването на водород от възобновяеми източници в целия ЕС и чрез който се избягват регионалната консолидация и по-нататъшното задълбочаване на регионалните различия в ЕС, които вече съществуват поради различната степен на развитие на пазара на водород; призовава Комисията да гарантира еднакви условия на конкуренция при провеждането на търгове в рамките на фонда за иновации, така че да се осигури възможно най-широко участие от държавите членки и МСП, включително като разгледа възможността за подкрепа за водород от възобновяеми източници от други тръжни зони, различни от зоната на производство, в съответствие с делегирания акт относно водорода от възобновяеми източници²⁶ и като се намаляват ненужните административни пречки; изразява съгласие, че добре функциониращият вътрешен пазар изисква трансгранична водородна инфраструктура; отбелязва факта, че предложението на Комисията за преразглеждане на многогодишната финансова рамка (МФР) не включва увеличаване на финансирането за Механизма за свързване на Европа; предупреждава, че инвестициите във водородна инфраструктура следва да избягват емисии поради зависимост; отбелязва, че Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия не е спомената, и призовава Комисията да оцени дали дейностите на ЕВБ ще окажат въздействие върху ресурсите на Агенцията;

5. отбелязва, че се очаква бюджет от 800 милиона евро за първия пилотен търг на ЕС за производство на водород от възобновяеми източници; призовава ценообразуването на премиите да бъде преразгледано и актуализирано, ако е необходимо, през всеки тръжен период, както и да се актуализират фиксираните премии във всеки цикъл, за да се гарантира, че премията постоянно надвишава производствените разходи, така че да се създаде предвидим механизъм за възстановяване на средства и да се гарантира максимално производство; призовава Комисията не само да вземе предвид цената, но и да включи регионално измерение, предвиждащо развитието на регионални търгове; призовава предложенията да бъдат избирани по начин, който гарантира високи постижения, създаване на работни места, преквалификация или повишаване на квалификацията на работниците и най-високо равнище на устойчивост, например като се изключват проекти, които биха могли да застрашат наличността и чистотата на водоснабдяването;
6. отбелязва факта, че не съществува правно средство в подкрепа на изпълнението на стълб 2 на ЕВБ; изразява съжаление относно факта, че Комисията не е представила предложение в това отношение; призовава Комисията да извърши задълбочена оценка на въздействието в съответствие с инструментариума за по-добро регулиране, включително на неговото въздействие върху държави извън ЕС, както и да преодолее този пропуск възможно най-скоро; отправя искане към Комисията да изясни отношенията между стълб 2 и инициативите „Екип Европа“;
7. счита, че са необходими допълнителни квалифицирани работници за развитие на

---

²⁶ C(2023) 1087.

пазара на водород, което изисква значителни финансови инвестиции в преквалификацията и повишаването на квалификацията на работната сила; призовава Комисията да изясни как ЕВБ ще се справи с това; подчертава също така, че е необходимо да се гарантира наличието на полезни взаимодействия между всички налични инвестиционни фондове, програми, финансови инструменти и политики, включително държавната помощ, за да се гарантира сътрудничеството между публичния и частния сектор за инвестиции в широк спектър от проекти и да се подкрепи функционирането на вътрешния пазар; счита, че стабилността, предвидимостта, прозрачността и равните условия на конкуренция дават увереност на потенциалните инвеститори и заинтересовани страни и ги насърчават да посветят ресурси и средства за проекти, свързани с водорода.

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ПРЕДОСТАВИЛИ
ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА**

Следният списък е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика. В хода на изготвянето на становището преди приемането му в комисия следните образувания или лица са предоставили информация на докладчика:

Субект и/или лице
Докладчикът е получил информация от следните субекти или лица при подготовката на проекта на становището преди неговото приемане в комисията.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	7.11.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 23 -: 1 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Olivier Chastel, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen
Членове, присъствали на окончателното гласуване по член 209, параграф 7 от Правилника за дейността	Lena Düpont, Mónica Silvana González, Catherine Griset, Predrag Fred Matić

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

23	+
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Catherine Griset
PPE	Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Mauri Pekkarinen, Nils Torvalds
S&D	Mónica Silvana González, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Predrag Fred Matic, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Alexandra Geese

1	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

2	0
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.11.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 45 -: 4 0: 6
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Nicola Beer, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Georg Mayer, Marina Mesure, Iskra Mihaylova, Angelika Niebler, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Damien Carême, Francesca Donato, Matthias Ecke, Marian-Jean Marinescu, Alin Mituța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Ernő Schaller-Baross
Членове, присъствали на окончателното гласуване по член 209, параграф 7 от Правилника за дейността	Carmen Avram, Peter Jahr, Virginie Joron, Ljudmila Novak, Milan Zver

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

45	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Peter Jahr, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Milan Zver
Renew	Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Carmen Avram, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerković, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

4	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

6	0
ID	Virginie Joron, Georg Mayer
NI	Francesca Donato, Ernő Schaller-Baross
PPE	Sara Skytvedal
Renew	Nicola Beer

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“